

Αθήνα, 25.2.2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς την Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων & Αθλητισμού, κ. Σοφία Ζαχαράκη
ΘΕΜΑ: «Η θρησκευτικά αποχρωματισμένη Ηθική ως υποκατάστατο του μαθήματος των
Θρησκευτικών»

Κυρία Υπουργέ,

Μετά από διεξοδική μελέτη των πρόσφατων Υπουργικών Αποφάσεων (ΦΕΚ 6316/25-11-2025, ΦΕΚ 6259/21-11-2025, ΦΕΚ 6244/21-11-2025), που αφορούν τη διδασκαλία του «εναλλακτικού μαθήματος» της «Ηθικής» για όσους απαλλάσσονται από το ψυχοφελές μάθημα των Θρησκευτικών, εκφράζουμε την έντονη αντίθεσή μας για την υλοποίηση του όλου εγχειρήματος.

Συγκεκριμένα, υπενθυμίζεται ότι ο άνθρωπος, ως θρησκευτικό ον, έχει μέσα του έμφυτη την τάση αναζήτησης του Θείου και του Υψηλού. Δεν υπάρχει άνθρωπος σε όλο τον πλανήτη που να μην πιστεύει ή να μην ερευνά για τον Θεό. Ο νόμος του Θεού οποιασδήποτε θρησκείας αποτελεί οδηγό ζωής και συμπεριφοράς απέναντι στη φύση, στους ανθρώπους και στον εαυτό του. Συνεπώς, η γνώση περί Θεού θέτει τα όρια για τις καθημερινές συμπεριφορές μας. Ο μεγάλος Ρώσος συγγραφέας και ανατόμος της ανθρώπινης ψυχής Φιοντόρ Ντοστογιέφσκι έλεγε χαρακτηριστικά: **«Χωρίς Θεό, όλα επιτρέπονται»**. Στην Ελλάδα η ταυτότητά μας είναι συνυφασμένη με τη θρησκευτική πίστη, καθότι Έλληνας σημαίνει και Χριστιανός Ορθόδοξος. Στην εφαρμογή αυτού του ευρύτερου πλαισίου εντάσσεται και το μάθημα των Θρησκευτικών, το οποίο σέβεται την απόλυτη ελευθερία και αυτονομία του ανθρώπου, χωρίς να συνιστά κατήχηση ιδιαίτερα μετά τη μεθοδευμένη αφαίρεση του ομολογιακού χαρακτήρα του. Η γνώση της θρησκευτικής μας κληρονομιάς αποτελεί προαπαιτούμενο, για να μπορέσει κάποιος να την δεχτεί ή να την απορρίψει.

Μολαταύτα, η «Ηθική» ατυχώς εστιάζει αποκλειστικά σε δυσνόητες κανονιστικές αρχές συμπεριφοράς, αποκομμένες πλήρως από το πνευματικό και πολιτισμικό πλαίσιο της θρησκείας. Τα θεματικά πεδία του νεότευκτου μαθήματος εξετάζονται σε επίπεδο Πρακτικής Φιλοσοφίας, μέσα από στριφνές έννοιες ιδιαίτερα δυσπρόσιτες για τους μαθητές (π.χ. μεταθική, κλωνοποίηση, ευθανασία, άμβλωση, επιλογή φύλου εμβρύου, μορφές ηδονισμού). Ταυτόχρονα, με αυτόν τον τρόπο δεν διασφαλίζεται ότι οι απαλλασσόμενοι μαθητές λαμβάνουν ισότιμο, συναφές και «ισοδύναμο εναλλακτικό υποχρεωτικό μάθημα θρησκευσιολογικού περιεχομένου», όπως ρητά προβλέπει η νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας (Αποφάσεις 1749-1750/2019, 1478/2022) και περιγράφει εναργώς η σύγχρονη Παιδαγωγική Επιστήμη.

Όμως, εκείνο που μας προκαλεί έντονη ανησυχία είναι το ότι η θεσμοθέτηση του μαθήματος της «Ηθικής» εντάσσεται σε μια διαχρονική προσπάθεια – της νυν Κυβέρνησης αλλά και των προηγούμενων – για έναν γενικότερο θρησκευτικό αποχρωματισμό της Ελληνικής

Κοινωνίας/Παιδείας, μέσω συντεταγμένης υποτίμησης του γνωστικού αντικειμένου των Θρησκευτικών σε όλες τις βαθμίδες της Εκπαίδευσης!

Αναλυτικότερα, με τροποποίηση του ν. 4823/2021, που ήρθε με νεότερο νόμο (ν. 5224/2025), καταργήθηκαν 200 οργανικές θέσεις του κλάδου ΠΕ01 Θεολόγων. Τα λειτουργικά κενά των Θεολόγων παραμένουν πολλά και σε κάποιες περιπτώσεις καλύπτονται με την ανάθεση υπερωριών στους υπηρετούντες εκπαιδευτικούς, ενώ οι προσλήψεις αναπληρωτών εκπαιδευτικών στη συγκεκριμένη ειδικότητα είναι περιορισμένες. Επίσης σε πολλές περιπτώσεις στα Γυμνάσια, τα Θρησκευτικά διδάσκονται από Φιλολόγους μέσω «Γ Ανάθεσης».

Στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, όλο και περισσότεροι δάσκαλοι παράνομα «αποφασίζουν» να μην διδάσκουν το μάθημα των Θρησκευτικών, το οποίο προβλέπεται ρητά στο Πρόγραμμα Σπουδών. Μία από τις βασικές αιτίες του απαράδεκτου εκτοπισμού των Θρησκευτικών, οφείλεται στο γεγονός ότι σημαντικό ποσοστό των δασκάλων έχει παντελή έλλειψη θεολογικής κατάρτισης, επειδή δεν έχει διδαχθεί κάτι σχετικό στο πλαίσιο των πανεπιστημιακών σπουδών. Έτσι, τουλάχιστον μέχρι την αποκατάσταση της συγκεκριμένης δυσλειτουργίας/αστοχίας, κρίνεται σκόπιμη η άμεση ανάθεση της διδασκαλίας του μαθήματος των Θρησκευτικών στα δημοτικά σχολεία σε θεολόγους καθηγητές (ΠΕ01). Με αυτόν τον τρόπο, δεν θα μένει ατροφική η θρησκευτική συνείδηση των μαθητών/τριών στις τρυφερές ηλικίες της Γ', Δ', Ε' και Στ' τάξης.

Επειδή η διδασκαλία ενός θρησκευτικά ουδετεροποιημένου μαθήματος «Ηθικής» στους απαλλασσόμενους μαθητές επί δέκα χρόνια - από τη Γ' Δημοτικού έως τη Γ' Λυκείου - στερεί ουσιαστικά το δικαίωμα των παιδιών για πρόσβαση στη θρησκευτική εκπαίδευση,

επειδή το γεγονός αυτό συνιστά παραβίαση της Οικουμενικής Διακήρυξης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ),

επειδή η Παιδεία, ως συνταγματικά κατοχυρωμένη θεμελιώδης αποστολή του ελληνικού κράτους, αποσκοπεί μεταξύ άλλων στην ανάπτυξη της θρησκευτικής συνείδησης όλης της μαθητιώσας νεολαίας, ορθόδοξης και μη,

ερωτάται η κ. Υπουργός:

1. Γιατί δεν εφαρμόζεται το Σύνταγμα (Άρθρο 16, παράγραφος 2), το οποίο καθορίζει ότι η Παιδεία αποσκοπεί και στην ανάπτυξη της θρησκευτικής συνείδησης του συνόλου των μαθητών και μαθητριών;
2. Προτίθεται το ΥΠΑΙΘΑ να επανεξετάσει τις ανωτέρω Υπουργικές Αποφάσεις, διαμορφώνοντας ένα Πρόγραμμα Σπουδών για το μάθημα της «Ηθικής», που θα εξασφαλίζει ισότιμα για όλους τους μαθητές τον στοιχειώδη θρησκευτικό εγγραμματισμό;
3. Από ποιες ειδικότητες καθηγητών θα διδάσκεται το μάθημα της «Ηθικής»; Είναι στις προθέσεις σας να ανατεθεί σε Θεολόγους (ΠΕ01);

4. Προτίθεται το Υπουργείο να θέσει το ζήτημα σε δημόσια διαβούλευση με την Εκκλησία της Ελλάδος και τα Θεολογικά Τμήματα πριν την πλήρη εφαρμογή;
5. Από ποια «κέντρα επιρροής» ασκήθηκαν και ασκούνται πιέσεις στο Υπουργείο Παιδείας, ώστε – μέσω της ανώτατης δικαστικής οδού – να θεσμοθετηθεί το μάθημα της «Ηθικής» ως «άθρησκο» εναλλάξιμο/υποκατάστατο, για όσους νόμιμα απαλλάσσονται από το ψυχοφελές μάθημα των Θρησκευτικών;
6. Προτίθεται το ΥΠΑΙΘΑ να συνεργαστεί με τα Παιδαγωγικά Τμήματα Δημοτικής Εκπαίδευσης, ώστε να περιληφθεί το γνωστικό αντικείμενο των Θρησκευτικών στα υποχρεωτικώς διδασκόμενα μαθήματα των αντίστοιχων ελληνικών ΑΕΙ;

Ο ερωτών Βουλευτής

Νασιός Δημήτριος
Βουλευτής Α΄ Θεσσαλονίκης
Πρόεδρος Κοινοβουλευτικής Ομάδος ΝΙΚΗΣ